

Interiér kostela Das Innere der Kirche

Vybavení kostela je, kromě hlavního oltáře, barokní, z doby dokončování stavby. Hlavní oltář byl pořízen při opravě v roce 1835. Návrh vypracoval M.Fuchs, který rovněž namaloval oltářní obraz se sv. Vavřincem. Truhlářské práce provedl J.Fischer. Oltář je s ohledem na dobu vzniku překvapivě barokizující podoby. Na postranních branách do prostoru za oltář stojí dvě sochy z bývalého hlavního oltáře staršího kostela (vlevo sv. Jakub ml., s kyjem, vpravo sv. Jan Nepomucký, s křížem). Po pravé straně lodi, ve směru od hlavního oltáře, je umístěn oltář Božského srdce a v zadní části pak oltář sv. Aloise. Po levé straně, před dřevěnou kazatelnou, je umístěn oltář Panny Marie, s obrazem sv. Jana Nepomuka. Neumanna, a s plastikou P. M. Karmelské a v zadní části lodi oltář sv. Františka. Po obou stranách je interiér zdoben obrazy s tematikou křížové cesty.

Die Ausstattung der Kirche, Hauptaltar ausgenommen, stammt aus dem Barock, aus der Zeit ihrer Fertigstellung. Der Hauptaltar wurde während der Renovierung der Kirche im Jahre 1835 angeschafft. Nach Entwurf von M. Fuchs, von dem auch das Altarbild mit dem Hl. Laurentius stammt. Die Tischlerarbeiten sind das Werk von J. Fischer. Der Altar ist, im Hinblick auf die Zeit seiner Entstehung, von überraschend barockisierender Gestalt. An den Seitentoren, die in den Bereich hinter dem Altar führen, stehen zwei Statuen vom ehemaligen Hauptaltar der älteren Kirche (links der Hl. Jakobus der Jüngere, mit einer Keule, rechts der Hl. Johannes Nepomuk mit einem Kreuz). Auf der rechten Seite des Schiffs, vom Hauptaltar her, befindet sich der Altar des Göttlichen Herzens. Im hinteren Teil dann der Altar des Hl. Alois. Auf der linken Seite, vor der hölzernen Kanzel, befindet sich der Altar der Jungfrau Maria mit dem Bildnis des Hl. Johannes Nepomuk Neumann und mit einer Plastik der Jungfrau Maria vom Berge Karmel. Im hinteren Teil des Schiffs befindet sich dann der Altar des Hl. Franziskus. Zu beiden Seiten wird der Innenraum von Bildnissen zur Thematik des Kreuzweges geschmückt.

Varhany Die Orgel

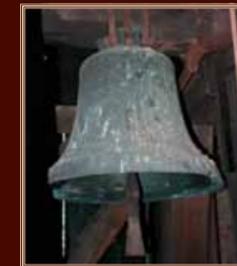
Jedná se o nástroj z roku 1848, z dílny stavitel Ignáce Müllera z Chebu. Tento nástroj byl v roce 1943 přestavěn firmou Keller ze Selbu. Z původního nástroje se zachovalo několik částí, např. faldový měch, vzduchovody, přední část skříňe a asi 60% původních píšťál. V 70. letech tento nástroj čistil a opravoval Ing. Jiří Vachuda. V roce 2006, 2007 a 2008 provedl jejich důkladnou očistu, nutné opravy, výměnu ventilátoru a doplnění scházejících rejstříků Antonín Habětín, fa Orgelbauer-Klavierstimmer ze Straubingu.

Die Orgel stammt aus dem Jahre 1848, aus der Werkstatt des Baumeisters Ignác Müller aus Cheb (Eger). 1943 wurde das Instrument von der Firma Keller aus Selb umgebaut. Von der ursprünglichen Orgel blieben z. B. der Faltenbalg, die Luftleitungen, das Vorderteil des Schanks sowie etwa 60% der Orgelpfeifen erhalten. In den 70-er Jahren wurde das Instrument von Dipl.-Ing. Jiří Vachuda gereinigt und restauriert. 2006, 2007 und 2008 wurde es von Antonín Habětín, von der Firma Orgelbauer-Klavierstimmer aus Straubing, einer eingehenden Reinigung und Instandsetzung unterzogen. Der Ventilator wurde ausgetauscht und die fehlenden Register wurden ergänzt.

Hodiny Die Turmuhr

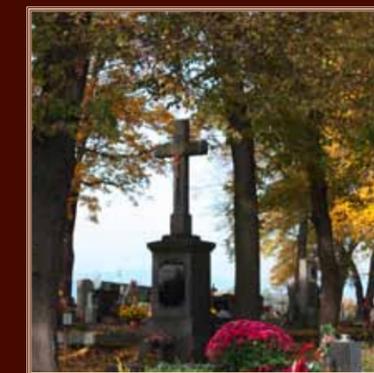
Ve věži kostela odměřuje čas Chodovákům dnes již elektrický hodinový stroj. Z původního hodinového stroje, který musel být udržován v chodu ručním natahováním, se dochovaly pouze dva bronzové gongy. Ty byly prohlášeny za kulturní památku a zrestaurované jsou vystaveny v síni historie města, která je součástí městské knihovny na Staroměstské ulici.

Hřbitov Der Friedhof

Starý chodovský hřbitov se rozkládal na jižním svahu pod kostelem sv. Vavřince a ohraničoval jej v dolní části farní areál s vlastní budovou fary a hospodářským dvorem. V roce 1790 byl původní hřbitov zrušen a přenesen na opačnou stranu kostela. Nový hřbitov byl postléze několikrát rozšířován, nejvíce v letech 1886 a 1887, kdy k němu byl připojen obcí koupený velký pozemek táhnoucí se od kostela severovýchodním směrem, na jehož konci byl vystavěn hrobníkův domek čp. 261. Tehdy totiž bylo zřízeno stálé místo hrobníka. Významnějším počinem města při správě hřbitova se stala ještě v letech 1924 a 1925 výstavba márnice s bytem hrobníka. Původní domek hrobníka se tak podařilo uvolnit pro chudinské účely ve městě. Hřbitovní záležitosti, jež dále měly rozsah celého farního obvodu, vedla správa hřbitovní obce pod dohledem obecního zastupitelstva. (zdroj: Vladimír Vlasák, Chodov, 2004)

Dnes je městský hřbitov koncepčně spravován Městem Chodov, prostřednictvím najatého správce hřbitova. Také hřbitov čeká v příštích letech celková revitalizace (oplocení, zeleň, přemístění kolumbárií...).

Der alte Chodover Friedhof befand sich am Südhang unterhalb der Kirche des Hl. Laurentius und wurde im unteren Teil vom Areal der Pfarrei mit Pfarrgebäude und Wirtschaftsgebäuden begrenzt. 1790 wurde der alte Friedhof aufgelöst und auf der gegenüberliegenden Kirchseite neu angelegt. Nachfolgend wurde der neue Friedhof mehrmals erweitert. Die größte Erweiterung erfuhr er in den Jahren 1886 und 1887, als die Gemeinde ein großes Grundstück erwarb, das sich von der Kirche aus in nordöstliche Richtung hinzog. Am Ende des Grundstücks wurde ein Haus für den Totengräber errichtet, das die Nummer 261 erhielt, da damals ein ständiger Totengräber eingestellt wurde. Von größerer Bedeutung war im Rahmen der Friedhofsverwaltung außerdem in den Jahren 1924 und 1925 noch der Bau eines Leichenhauses mit einer Wohnung für den Totengräber. Das frühere Totengräberhaus konnte so für die Zwecke der Stadtarmen frei gegeben werden. Die Angelegenheiten des Friedhofs, die auch weiterhin das gesamte Pfarrgebiet einschlossen, wurden von der Verwaltung der Friedhofsgemeinde unter Aufsicht der Gemeindevertretung geregelt. (Quelle: Vladimír Vlasák, Chodov, 2004)

Heute wird der städtische Friedhof mittels eines beauftragten Friedhofsverwalters konzeptionell von der Stadt Chodov verwaltet. In den nächsten Jahren erwartet auch den Friedhof eine umfangreiche Revitalisierung (Umzäunung, Begrünung, Verlagerung des Kolumbariums...).

CHODOV

Kostel sv. Vavřince
Die Kirche
des Hl. Laurentius

Kostel sv. Vavřince Die Kirche des Hl. Laurentius

První chodovský kostel vyhořel v roce 1654, ale byl vzápětí znovu postaven. Rychle se rozvíjejícímu městečku však brzy nestačil, proto byl v roce 1733 stržen. Nový kostel nechal postavit František Flamin z Plankenheimu. Tento budoval od roku 1725 stavitel tyrolského původu Wolfgang Braunbock (+1729), který byl zaměstnán jako polír na stavbě kláštera Teplá. On je také mimochodem podepsán pod plány na stavbu residence křížovníků v nedalekém Chlumu sv. Máří, kde, jako v Teplé, spolupracoval s významným architektem Kryštofem Dientzenhoferem. Poučen touto spoluprací, postavil chodovský kostel jako svoje autorské dílo. Po smrti Wolfganga Braunbocka dovedl ke zdárnému konci tuto stavbu jeho syn a spolupracovník Hans Andreas Braunbock. Poslední úpravy vnějšku však byly provedeny ještě v roce 1837.

Opravy kostela Sanierungen der Kirche

Die erste Chodover Kirche brannte im Jahre 1654 nieder, wurde jedoch bald darauf wieder errichtet. Für die sich schnell entwickelnde Stadt war diese Kirche jedoch bald zu klein und so kam es, dass sie 1733 abgerissen wurde. Franz Flamin von Plankenheim ließ im Jahre 1725 von dem Baumeister Tiroler Herkunft, Wolfgang Braunbock (+1729), der als Polier beim Bau des Klosters in Teplá (Tepl) arbeitete, eine neue Kirche erbauen. Braunbocks Unterschrift tragen übrigens auch die Baupläne der Kreuzherrenresidenz im unweit gelegenen Chlum sv. Máří (Maria Kulm), wo er, ebenso wie in Teplá, mit dem berühmten Architekten Christoph Dientzenhofer zusammengearbeitet hatte. Aus dieser Zusammenarbeit schöpfend, erbaute er die Chodover Kirche als sein eigenes Werk. Nach dem Tod von Wolfgang Braunbock wurde das Bauwerk von seinem Sohn und Mitarbeiter Hans Andreas Braunbock erfolgreich zu Ende geführt. Die letzten Außenarbeiten wurden jedoch erst im Jahre 1837 abgeschlossen.

Již v roce 1850 se ve zdivu objevily trhliny, takže musela být provedena důkladná oprava (1865 a 1890). Západní část, zatížená věží, se propadala na okraj nezpevněného svahu, zatímco východní část byla založena stabilněji. V roce 1933 byly realizovány železobetonové pasy nad klenbou.

Po roce 1945 kostel postupně chátral. Vznik dalších trhlin, jejichž příčinou byla zřejmě stavební činnost při stavbě panelových domů pod kostelem, si vyžádal statické zajištění kostela. To bylo provedeno zpevněním svahu před západním průčelím kostela mikropilotáží v letech 1978-80. V této době byla také, za přispění státu, provedena generální oprava fasády kostela a kostel byl vymalován.

Na přelomu století byl kostel ve velice zanedbaném stavu, zatékalo do něj a vnější omítky opadávaly i s kusy zdiva. Jelikož nebylo v silách chodovské římsko-katolické farnosti zajistit potřebné finance na jeho generální opravu, došlo v závěru roku 2005 k dohodě, na jejímž základě byl kostel sv. Vavřince převeden do majetku města Chodov. Město Chodov realizovalo rozsáhlou opravu kostela od května do listopadu roku 2006. Při ní byla zejména

stav roku 2005

Bereits 1850 zeigten sich im Mauerwerk Risse, sodass eine eingehende Reparatur notwendig war (1865 und 1890).

Der Westteil, der am Turm schwer zu tragen hatte, sank am Rande eines unbefestigten Hangs abwärts, während der Ostteil auf stabilerem Untergrund ruhte. 1933 wurden über dem Gewölbe Stahlbetongürtel errichtet.

Nach 1945 war die Kirche einem langsamen Verfall preisgegeben. Die Entstehung weiterer Risse, wahrscheinlich hervorgerufen durch den Bau von Plattenbauhäusern unterhalb der Kirche, erforderten eine statische Sicherstellung der Kirche. Diese wurde in den Jahren 1978 – 1980 durch die Befestigung des Hangs vor dem Westportal mit Hilfe von Mikropfählen erreicht. Zu jener Zeit wurde auch, unter staatlicher Förderung, die Fassade der Kirche einer generellen Rekonstruktion unterzogen. Das Innere der Kirche erhielt einen Anstrich.

Zur Jahrhundertwende befand sich die Kirche in einem sehr schlechten Zustand. Das Dach war undicht, der Putz viel samt Stücken des Mauerwerks ab. Da die Chodover römisch-katholische Pfarrgemeinde nicht in der Lage war, die für die Sanierung der Kirche notwendigen finanziellen Mittel aufzubringen, kam es Ende

rekonstruována střeška, byly opraveny vnější omítky, vitráže oken a kamenné prvky, včetně vstupního schodiště a také byly vyměněny či repasovány všechny dveře. Do kostela bylo také nainstalováno moderní zabezpečovací zařízení. Vedení města se rozhodlo zanechat o této rozsáhlé opravě kostela zprávu budoucím generacím. Do kovového pouzdra byly vloženy informace o rozsahu oprav kostela a varhan, výpis z katastru nemovitostí a fotodokumentace, aktuální vydání deníků Sokolovský deník a Mladá fronta Dnes a říjnové vydání Zpravodaje města Chodova. K tomuto „papírovému“ poselství byly vždy po jednom kusu přidány všechny aktuální české mince. Schránka s poselstvím byla vložena do podstavce kříže na kostelní věži.

Po opravě byl kostel znovuvysvěcen biskupem Mons. Františkem Radkovským za účasti veřejnosti a zástupců města a firem, které se na opravě podílely. Kostel, který nepřestal plnit svou sakrální funkci, je dnes také místem pro setkávání při koncertech různých žánrů, při nichž jsou často využívány i zrestaurované varhany.

2005 zu einer Vereinbarung, aufgrund derer die Kirche des Hl. Laurentius in das Eigentum der Stadt Chodov überging. Die Stadt unterzog die Kirche sodann von Mai bis November 2006 einer umfangreichen Sanierung. Dabei wurde insbesondere das Dach rekonstruiert, der Außenputz, die Bleiverglasung sowie die steinernen Elemente einschließlich der Eingangstreppe wieder hergerichtet und auch alle Türen ausgetauscht oder erneuert. In der Kirche wurde auch eine moderne Sicherheitsanlage installiert. Die Stadtleitung beschloss, der Nachwelt über die umfangreiche Rekonstruktion der Kirche eine Nachricht zu hinterlassen. Zu diesem Zwecke wurden Informationen über den Umfang der Rekonstruktionsarbeiten an der Kirche und an der Orgel, ein Auszug aus dem Grundbuch und eine Fotodokumentation sowie eine aktuelle Ausgabe der Tageszeitungen Sokolovský deník und Mladá fronta Dnes und die Oktoberausgabe der Zeitung Zpravodaj města Chodova in einem Metallbehälter hinterlegt. Der „Botschaft auf Papier“ wurden mit je einem Stück die aktuell gültigen Münzen der Tschechischen Republik beigelegt. Der Behälter mit der Botschaft wurde im Sockel des Kreuzes auf dem Kirchturm hinterlassen.

Nach der Sanierung wurde die Kirche von Bischof Mons. František Radkovský unter Teilnahme der Öffentlichkeit sowie Vertretern der Stadt und aller Firmen, die an der Sanierung teilnahmen, erneut geweiht. Die Kirche erfüllt auch heute noch ihre sakrale Funktion und ist außerdem ein Ort, an dem Menschen bei Konzerten der verschiedensten Genres zusammentreffen, wobei auch öfter die restaurierte Orgel zum Einsatz kommt.

Popis stavby Beschreibung des Bauwerks

Kostel sv. Vavřince je jednolodní, skládající se ze tří klenebních polí (travé). Na východní straně navazuje čtvercový presbytář se zakulacenou čelní stěnou a zaklenut téměř půlkruhovou bání, zdobenou freskou od Eliase Dollhopfa na téma Nanebevstoupení Páně, provedenou v roce 1733.

Výrazným architektonickým prvkem interiéru je zdůrazněn pilastrů, které se zdvojují a staví na koso. Tak potlačují stěnu a přispívají k výrazně vertikálnímu charakteru vnitřku.

Horní polovině prostoru kostela dominují okna vyplněná vitrážemi.

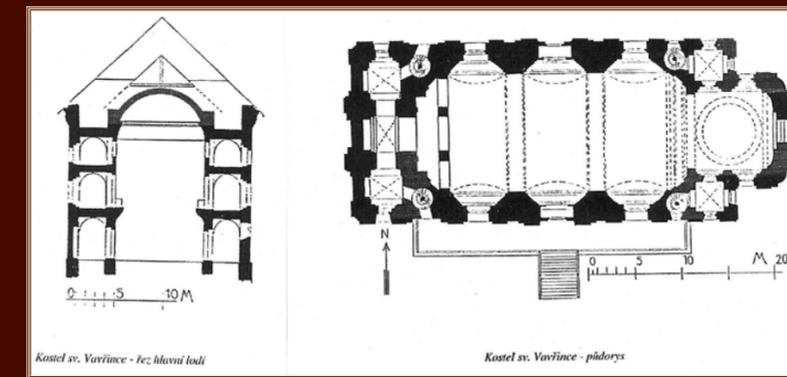
Vnějšek kostela již nedosahuje úrovně vnitřku, což ale není neobvyklé i u významnějších staveb. Přesto je i z exteriéru kostel působivý.

Vnější rozměry stavby: délka 47m, šířka 19m, výška věže 37m.

Die Kirche des Hl. Laurentius ist einschiffig, mit drei Gewölbeferden (Travée). Auf der Ostseite schließt sich ein quadratisches Presbyterium mit gerundeter Stirnwand und einer fast halbkreisförmigen Kuppel an, die von einer aus dem Jahre 1733 stammenden Wandmalerei von Elias Dollhopf zum Thema Christi Himmelfahrt geschmückt wird. Ein besonderes architektonisches Element im Inneren der Kirche stellt die Hervorhebung der Pilastr dar, die sich doppeln und schräg stellen. Auf diese Art und Weise verdrängen sie die Wand und tragen zu einem ausgesprochen vertikalen Charakter des Inneren bei.

Der obere Teil des Kirchenraums wird von Bleiglasfenstern dominiert.

Das Äußere der Kirche erreicht bei weitem nicht das Niveau des Innenraums, was jedoch auch bei bedeutenderen Bauwerken nicht ungewöhnlich ist. Dennoch ist die Kirche auch von außen her beeindruckend. Die äußeren Maße der Kirche: Länge 47 m, Breite 19 m, Turmhöhe 37 m.

Kostel sv. Vavřince - ře: hlavní loďi

Kostel sv. Vavřince - půdorys

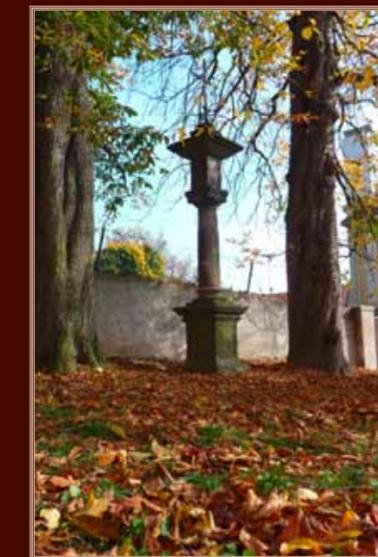
Sochy v blízkosti kostela Die Statuen in der Nähe der Kirche

V těsné blízkosti kostela, vpravo od schodiště, stojí socha sv. Šebestiána. Mezi vzrostlými kaštanými před farou se nachází Boží muka.

Vydalo Město Chodov 2010
Zdroje: archiv města Chodov
Autoři textů: Ivana Sarkányová
Spolupráce: Zdeněk Gaudek
Patrik Pizinger

In nächster Nähe zur Kirche, rechts vom Treppenaufgang, steht die Statue des Hl. Sebastian (Hl. Šebestián). Zwischen den hochgewachsenen Kastanienbäumen vor der Pfarrei befindet sich eine Passionssäule.

Herausgeber Stadt Chodov 2010
Quellen: Archiv der Stadt Chodov
Textautoren: Ivana Sarkányová
Zusammenarbeit: Zdeněk Gaudek
Patrik Pizinger